

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

**Факультет фізичного виховання
Кафедра загальної психології**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності 014 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»

(назва програми)

мова навчання _____ українська _____

Розробники:

Шайда Н.П. – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Чернякова О.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»;

Рецензенти:

Саврасов М.В. . – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

Мамічева О.В. – доктор психологічних наук, професор кафедри логопедії та спеціальної психології, факультету спеціальної освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри загальної психології.

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ Шайда Н.П.
(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«28» серпня 2020 р.

протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАКТИКУМ З ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Назва

Кількість кредитів	4 кредитів ECTS, 120 годин, з яких 30 год. становить контактна робота з викладачем (16 год. лекцій; 14 год. практичних занять), 90 год. – самостійна робота
Рік підготовки, семестр	I рік підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, 1 семестр
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Шайда Н.П. – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної психології Чернякова О.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології
Контактна інформація	shaydanatalya@gmail.com cherniakovaolesia@gmail.com
Консультації	кожний четвер місяця, 11.00. – 12.00. аудиторія №605 головного корпусу
Анотація навчальної дисципліни	<i>об'єкт вивчення</i> – соціальні суб'єкти, їх діяльність, зв'язки і відношення (вчитель – учень) <i>предмет вивчення</i> – є факти психічного життя, механізми і закономірності психіки вчителя і формування психологічних особливостей його особистості як свідомого суб'єкта діяльності та активного діяча соціально-історичного розвитку суспільства. Навчальна дисципліна передбачає поглиблення теоретичних і практичних знань, умінь, навичок направлених на особистісний і професійний розвиток здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти в галузі психолого-педагогічних знань. Курс спрямований на формування сучасного фахівця загальної середньої освіти, здатного до передачі знань та розуміння особистості учнів, а також розуміння механізмів та закономірностей побудови освітнього процесу, визначенні та створенні умов для успішного оволодіння науково-практичними знаннями на основі аналізу механізмів психології педагогічної діяльності та її структурних елементів.
Опис навчальної дисципліни	<i>Мета навчальної дисципліни:</i> вивчення навчальної дисципліни «Психологія педагогічної діяльності» полягає у засвоєнні майбутніх фахівців загальної середньої освіти

теоретичних знань про психологічні особливості і закономірності інтелектуального та особистісного розвитку в умовах навчання та виховання. Ознайомлення з психологічними особливостями педагогічної діяльності, сучасними парадигмами та інноваційними технологіями реалізації навчально-виховного впливу з метою всебічного розвитку особистості, а також здійснення практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти для ефективного розв'язування стандартних і нестандартних комплексних проблем у професійній педагогічній діяльності.

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є викладання дисципліни з курсу “Загальна психологія та психологія здорового способу життя “ у 5 семестрі бакалаврського рівня вищої освіти.

Програмні компетентності:

Загальні компетентності (ЗК)

Володіння науковим світоглядом; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні наукові погляди (за ЗК1 ОП);

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, критично оцінювати інформацію з різноманітних джерел, переосмислювати власний і чужий досвід, аналізувати свою професійну й соціальну діяльність та ухвалювати конструктивні рішення (за ЗК3 ОП);

Здатність діяти на засадах етичних мотивів, соціально відповідально й свідомо (за ЗК4 ОП);

Здатність усвідомлювати потребу й реалізовувати можливість навчання впродовж життя (за ЗК5 ОП);

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (за ЗК9 ОП);

Здатність застосовувати softskills-навички в практичних ситуаціях (за ЗК10 ОП);

Фахові компетентності (ФК)

Здатність застосовувати набуті психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків біології та здоров'я людини відповідно до вимог державного стандарту(за ФК5 ОП);

Здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати

комунікацію суб'єктів навчального процесу, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, здатність аргументовано переконувати колег у правильності пропонованого рішення, вміння донести до інших свою позицію (за ФК8 ОП);

Здатність застосовувати основи сучасної педагогіки та психології в освітньому процесі, вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції навчально виховного процесу у навчальному заклад (за ФК9 ОП).

Ключові слова: психологія, педагогічна діяльність, учіння та научіння, виховання, мотивація, індивідуальність, педагогічна оцінка, психологічна допомога, педагогічний колектив, освіта, психологічна самоосвіта, професійне самовизначення, соціалізація, професійне вигорання, креативність, абстрактне мислення, адаптація, softskills.

Очікувані результати навчання:

Здатний ефективно застосувати професійні знання в практичній педагогічній діяльності при вирішенні навчальних, виховних та науково-методичних завдань з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, конкретних психолого-педагогічних ситуацій (ПРН6 ОП).

Застосовує методи діагностування досягнень учнів, здійснює педагогічний супровід процесів їх соціалізації та професійного самовизначення, підготовки до свідомого вибору життєвого шляху (ПРН12 ОП).

Має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності і обдуманого вибору шляхів їх вирішення, здатний нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності (ПРН13 ОП).

Вміє спілкуватись в діалоговому режимі з колегами та цільовою аудиторією, використовує бібліотеки, інформаційні бази даних, Інтернет ресурси для пошуку необхідної інформації (ПРН 16 ОП).

Знаходить шляхи швидкого й ефективного розв'язання поставленого завдання, генерує ідеї, використовуючи отримані знання та навички. (за ПРН19 ОП).

Дотримується норм академічної доброчесності під час навчання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів наукової роботи, знає основні правові категорії та особливості використання результатів інтелектуальної діяльності (за ПРН20 ОП).

Рекомендована література:

1. Гетьман Т., Кричківська Т Проблеми педагогічної психології : хрестоматія. Київ, 2017. 381с.
2. Методичні рекомендації до навчальної дисципліни “Педагогічна психологія” для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності: 053 Психологія складена для реалізації освітньо-професійної програми: Психологія (2 курс) / за ред. Л.М. Фальковська, Н.О. Никончук. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2018. 100с.
3. Москалець В.П. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра–К:, 2020. – 564 с.
4. Педагогічна психологія : підручник / Микола Борисович Євтух, Ельвіра Василівна Лузік, Наталія Віталіївна Ладогубець, Тетяна Володимирівна Ільїна. Київ : Кондор, 2018. 420 с.
5. Шевців З. Основи соціально-педагогічної діяльності. Київ, 2019. 246с.

Матеріали та ресурси:

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua>
2. Національна парламентська бібліотека України
<http://www.nplu.org>
3. Державна наукова установа “Книжкова палата України ім. Івана Федорова”
<http://www.ukrbook.net>
4. Одеська національна наукова бібліотека ім. М. Горького
<http://www.odnb.odessa.ua>
5. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка
<http://korolenko.kharkov.com>
6. Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека імені К. А. Тімірязєва
<http://www.library.vn.ua>
7. Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Першоучителів слов`янських Кирила і Мефодія
<http://www.libr.dp.ua>
8. Електронний каталог бібліотеки ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» - Режим доступу : <http://ddpu.edu.ua:8081/ru>
9. Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека імені І. Франка
<http://www.lib.if.ua>

10 http://library.nlu.edu.ua/BIBLIOTEKA/INTERNET/R_4.htm

Платформи та сервіси дистанційного навчання:
Розміщення основної інформації з навчальної дисципліни передбачено на навчальній платформі *Moodle* (<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=374>).

<p>Теми</p>	<p>Програма навчальної дисципліни містить такі теми: Розділ I. Навчання і виховання як феномен педагогічної психології Тема 1. Основні проблеми педагогічної психології. Методи психології педагогічної діяльності. Тема 2. Сутність процесу навчання та його психологічні механізми. Тема 3. Навчальна діяльність та її структура. Тема 4. Поняття учіння та научіння як шляхів засвоєння соціального досвіду. Тема 5. Цілі, засоби і методи виховання дітей та молоді. Розділ II. Суб'єкт педагогічної діяльності як феномен педагогічної психології. Тема 6. Психологія педагогічної оцінки. Тема 7. Психологія особистості вчителя і закономірності педагогічної діяльності. Тема 8. Психологія професійної освіти. Сучасні педагогічні технології. Дистанційна форма навчання та її організаційні принципи. 1.</p>
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p><i>Методи навчання:</i> Для успішного опанування здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти навчальної дисципліни викладач передбачає застосування наступних методів і форм у процесі викладання: словесний метод - лекції проводяться з використанням наочного методу – застосуванням відеоматеріалів, презентацій PowerPoint; відбувається демонстрація теоретичного матеріалу; проводиться його обговорення, аналізуються професійні ситуації, дискусія. Практичний метод - практичні заняття передбачають проведення дискусій, бесід, мозкового штурму, аналізу конкретних психологічних задач і ситуацій. В рамках самостійної роботи використовуються діагностичні та науково-дослідницькі методи навчання здобувачів відповідно до типу та складності завдання.</p>
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p><i>Види роботи здобувачів</i> Для того, щоб успішно опанувати навчальну дисципліну здобувачу другого (магістерського) рівня вищої освіти необхідно бути активними під час обговорень теоретичних питань, тестувань, презентацій результатів самостійних робіт, виконанні практичних завдань, аналізу психологічних ситуацій, написанні науково-дослідних тезисів і презентацій, розробки особистого портфоліо, як майбутнього професіоналу освітньої педагогічної діяльності.</p>

Оцінювання

Види, методи та форми контролю.

Формою підсумкового контролю є іспит.

Основні вимоги:

Якщо здобувач за результатами поточного контролю набрав **60 балів і вище**, то він може:

1. бути звільненим від екзамену й отримати 81-100 балів автоматично, (за умови відсутності пропусків з усіх навчальних дисциплін семестру без поважних причин + надання в деканат виконаних самостійних робіт з навчальної дисципліни);
2. бути допущеним до складання екзамену (у разі бажання підвищити результат поточного контролю);
3. бути звільненим від складання екзамену й отримати 60-80 балів автоматично.

Іспит складається з двох теоретичних питань та тестового завдання.

Критерії оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів:

«відмінно» (90-100 балів) – здобувач демонструє високий рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, «добре» (75-89 балів) – здобувач виявляє достатній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, «задовільно» (60-74 балів) – наявний рівень мінімально достатніх знань, «незадовільно» (26-59 балів) – недостатній рівень наявних результатів навчання, «неприйнятно» (0-25 балів) – результати навчання відсутні.

Порядок повторного проходження контрольних заходів і ліквідації академічної заборгованості врегульовано «Положенням про контрольні заходи в ДВНЗ “ДДПУ”» (<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>)

Розподіл балів із дисципліни

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5	5	3	6	4

T 2	1	0,5	5	3	6	4
T 3	1	0,5	5	3	6	4
T 4	1	0,5	5	3	6	4
T 5	1	0,5	5	3	6	4
T 6	1	0,5	5	3	6	4
T 7	1	0,5	5	3	8	4
T 8	1	0,5	5	3	8	4
Разом	8	4	40	24	52	32

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)

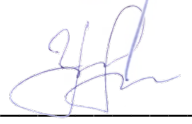
Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Мах	Min	Мах	Min	Мах	Min
T 1	1	0,5	-	-	8	5
T 2	-	-	5	3	8	5
T 3	1	0,5	5	3	8	5
T 4	1	0,5	5	3	8	5
T 5	1	0,5	5	3	8	5
T 6	1	0,5	5	3	8	5
T 7	-	-	-	-	8	5
T 8	1	0,5	5	2	8	5
Разом	6	3	30	17	64	40

Політика щодо дедлайнів та перескладань, відвідування:
відсутність здобувача з неповажної причини під час перебігу заняття є неприпустимою. Здавати й захищати самостійні роботи та завдання у визначений термін. За роботу, яка подається на перевірку викладачеві пізніше встановленого терміну, без поважної причини буде зніматися 1 бал. Якщо здобувач за певних обставин (лікарняний, академічна мобільність, відпустка тощо) пропустив заняття, він може виконати поточні контрольні заходи з іншою академічною групою або під час встановлених консультаційних годин за попередньою домовленістю з викладачем. На заняттях здобувачі можуть використовувати мобільні телефони або ноутбуки, але, безпосередньо, з навчальною метою.

Політика щодо академічної доброчесності:
індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату методом експертної оцінки та за допомогою on-line сервісу Unicheck. Очікується, що кожний здобувач виконує завдання

	<p>свідомо та самостійно й несе відповідальність за збереження, резервне копіювання виконаних завдань. Здобувач, у роботі якого було виявлено факт порушення академічної доброчесності, отримує за завдання 0 балів. З «Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДВНЗ “ДДПУ”» можна ознайомитись на: http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf.</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Унікальність та цінність навчальної дисципліни «Психологія педагогічної діяльності» в набутті здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти теоретичних знань і практичних умінь у конструюванні особистого портфолію, а також у методах запобігання професійного вигорання все це, в свою чергу, підвищить рівень сформованості професійної компетентності майбутніх учителів Нової української школи й надасть їм конкурентних переваг на ринку професійних послуг.</p>

Завідувач кафедри загальної психології, доцент Н.П. Шайда

Доцент кафедри загальної психології О.В. Чернякова